

Hitza

Esanahia

adaxka	adartxoa, arramatxoa
adeitasunez	errespetuz, gizabidez
ahaletan	ahaleginetan
ahaltsu	boteretsua
ahantzi	ahaztu, atzendu
ahari	zikiroa, ardien arra, marroa
aharrausi	aho zabalka
aharrausika	ahozabalka
aienatu	desagertu, uxatu, aldendu
aldarte	umorea, jarrera
aldiro	noizean behin, tarteka
alferrikako	baliogabea, hutsala
amildegi	barga, troka, baxa
amorragarri	sumintzekoa
amorraturik	suminduta, errabiaturik
apal	xumea, mantsoa
argibide	informazioa, azalpena
argiztaturik	piztuta, isiotuta
arinkeria	gainetik, muinari begiratu gabe
arkume	bildotsa, artxoa, axuria
arranpalo	txorimalo
arrazoibide	argudioa, arrazoiketa
asaldatu	kezkatu, arduratu
aza	ortuaria, landare jangarria
azpiratu	menperatu

Hitza

Esanahia

barkatuko ahal	(desioa) ojala barkatzea
barren	zehar, gaindi
bat etorri	ados egon
begirik kendu gabe	arreta handiz begiratu
beldarrak	larba, oruga
beti bat	berdin-berdin
biltzar	bilera
bionbo	babesteko pantaila
birjina	ustiatu gabea, berezkoa
bistaratu	deskubritu, ikusi
buruargi	zentzuduna
buruiritzi	harroa, hantustea, farfaila (vanid
burutazio	okurrentzia, ateraldia
damu	lastima, pena
deus	ezer ere
dirdai	distira, argi printza
doi-doi	justu-justu, ozta-ozta
edale	edarizalea, edatuna, mozkortia
enbarazu egin	traba egin, molestatu
erauzi	indarrez atera
erbinude zuri	katazuria, bisoia
ergelkeria	lelokeria, tentelkeria
erne	landarea sortu
ero	zoroa
errefau	lutxarbia, landare jangar (rábano

Hitza

Esanahia

errefusatu	ukatu, ezeztatu
erreuma	erreumatismo
erritu	zeremonia
erro	zuzterra, sustraia
erruki	gupida, pena
errukibera	errukitsua, barkatzeko prest
esaneke	obedientea
etxetzat	etxe gisa, etxe bezala
ezti	gozo, gozotasunez
funts	arima, oinarria, gunea
gabezi	falta, hustasuna
gaineratu	gehitu, erantsi
gaitz	zaila, handia
gaitzespen	txartzat ematea, arbuioa
garaitsu	garai haratn gutxi gorabehera
gaurkotasun	izaera modernoa
gauza politagorik	hori bai benetan polita!
gerizatu	babestu, estali
gero	(enfasia emateko hitza)
gertu-gertutik	hur-hurretik, hurbiletik
gisa	modu, era
gizateria	pertsonak multzoa)
gogogabeturik	gogo faltarekin
goibeldu	tristetu
goraki	ozen, boz goran

Hitza

Esanahia

graskada	haginkada, ahokada
handikiro	harro
harrabots	zalaparta, astrapala
harropuztu	harrotu, gangar jarri
harroxko	burgoia, harroputza
hasperen	zinkurina, intziria, suspiroa
hegaldatu	hegan egin
herdoildu	ugertu, oxidatu
hesola	taketa
hezi	trebatu, irakatsi
hipaka	negar-zotinka, intzirika
hipaka	zotinka
hitzordu	zita
hornidura	bizirauteko gaiak
hornitua	adornatua
horratx	horra hor, begira hor
hotzeri	gaixotasuna, gripea
hunkigarri	bihotz-erdiragarria, sentitua
hutsal	baliogabea
hutsaren hurrengo	ezgauza, ezerezaren parekoa
igarri	sumatu, nabaritu
ikusmiratu	begiratu, aztertu
ile-xerlo	ile-sorta
imintzio	keinua, aierua
ingurumari	aldamenean, ondoan

Hitza

Esanahia

iragankor	pasakorra
irmo	azkar, tinko
irri	irribarretxo
irria eragin	barregura eman
itsuskeria	dorpezia, fintasun falta
itxurak egin	plantak egin, disimulatu
itzuli-mintzuli	itzulika, bueltaka, hara-honaka
itzulinguru	denbora galtzea, bueltak ematea
jakitun	aditua, espertoa
jaulki	bota, oguzi, harriduraz esan
josteta	jolasa, txantxa
kapalu	sonbreirua
karel	itsasontzien goiko ertza
karkaila	barre algara
kasik	ia
kaxkar	eskasa, txepela
kedar	ke beltzaren arrastoa, geruza
kikildu	koldartu, beldurtu
kimu	ernamuina, adaxka sortu berria
kolera	haserre, sumindura
kopeta	bekokia
kriseilu	lanparatxo (oliozkoa)
kriskitin	kaskabela, eskuko musika tresna
kudeatu	administratu, gestionatu
laudorio	gorespena, alabantza

Hitza

Esanahia

lerratu	irristatu, labaindu
lezio	ikasbidea
libertigarri	dibertigarria, ondo pasatzekoa
liztor	intsekto eztenduna, urebioa
loki	buruko parte, belarri aurrean
lotsagorritu	lotsatu, ahalketu
makur	zitala, doilorra
malenkonia	goibeltasuna, tristura
manufaktura	eskuz egin
masailgorri	musugorria, umetxo
matxura	aberi
mehatxatu	zemaitu, zigortzeko keinua
mintzo izan	hitz egin, solastu, berba egin
mitxoleta	belar mota, amapola
mutur	burua, punta, erpina
nagi	alferra, alprojatxo
nagiak atera	logura kentzeko besoak mugitu
nahigabeturik	penaturik, triste
nekeza	zaila, gaitza
ñimiño	txikitxo
oihartzun	durundia, soinu errepikatua
oroitu	gogoratu, akorduan izan
orratz-zain	trenbideko errailen kontroladore
ostera	berriz
pasiera	apapa, ibilaldia, paseoa

Hitza

Esanahia

pasieran	ibiladitxoa eginez
patentatu	erregistratu
piko	aldapa handikoa
pilpira	taupada, pultsazioa
pinpirina	apaina, panpoxa (neska)
pipil	kapulua, irekitzeko dagoena
solasean	hizketan, berbaz, elekan
sorburua	iturburua, jatorria
su-lama	sugarra
suertatu	gertatu
sukar	kalentura, gaixotasunak eragina
sumindu	berotu, haserre bezala jarri
tamala da	pena da
tantai	handia, garaia
tenore	ordua, unea
terneziari	samurtasuna, bihozbera izatea
tinko	irmo
trufa	iseka, burla, txantxa
turrusta	txorrotada
txepel	inozoa, eskasa
txintik ez	tutik ere ez
txirrika	polea
urrats	pausoa
urrindatu	lurrindu, perfumatu
xahutu	gastatu, eralgi

Hitza

Esanahia

xalo	apala, xumea
xaloki	apalki, atseginez
xarma	enkantua
xarmagarri	zoragarria
xehetasun	zehaztasuna, ñabardura
xukatu	lehortu
xume	apala, sinplea
xuxurla	zurrumurrua
zabarkeria	baldarkeria, axolagabekeria
zapuztu	gogogabetu, mukertu
zimur	izurra, tolesa
zinezko	benetakoa, egiazkoa
zurbil	margula, kolore gabea
zurbildurik	zuri, kolorgeturik